

Nytt om gammelt

Mai 2016 – Nr. 2/16

FÅBERG OG LILLEHAMMER HISTORIELAG

Bli med på årets sommertur søndag 5. juni

Vi inviterer Fåberg og Lillehammer historielags medlemmer på en sponset sommertur med buss til Hamar og Ottestad. Turen går til Det norske migrasjonsmuseet på Ottestad, videre til lunsj på Hamarstua på Domkirkeodden og deretter til Kirsten Flagstadmuseet i Hamar.

Bussen starter fra Lurhaugen kl. 0930 søndag 5. juni. Underveis blir det en kopp kaffe med "någå attåt". Turen går først til migrasjonsmuseet på Ottestad som er et landsdekkende museum for utvandring, innvandring og hjemvandring. Besøket inkluderer en tur rundt på friluftsmuseet med guide hvor vi blir gjort kjent med livet til de norske immigrantene i den amerikanske Midtvesten. Vi går innom både Utvandrerkirka og Lee-Christopher Skole fra Sør-Dakota som ble åpnet i fjor sommer. Inne i museumsbygget får vi se utstillingen om Den norske Amerikalinjen og en forhåndskikk inn i en ny, stor utstilling som skal åpnes 18. juni om nordmenn i Latin-Amerika.

Ca. kl. 12.30 går turen til Domkirkeodden og Hamarstua spisested hvor vi får varm lunsj med dessert og kaffe. Det er satt av tid for å gå litt rundt på Domkirkeodden før vi tar bussen inn til sentrum og Kirsten Flagstadmuseet.

Kirsten Flagstad ble født 12. juli 1895 i Strandstuen, Hamars eldste hus, bare et steinkast fra Hamars domkirke. Som internasjonal operastjerne var hun ofte og lenge på reise med hotellrom som sitt hjem. Hun fikk da behov for å kjenne røtter et sted, og valgte da Hamar og Strandstuen. Hennes barndomshjem er i dag etablert som Kirsten Flagstad museum. Minne-

samlingen ble åpnet for publikum i 1985 på hennes 90-års dag. Vi vil få en guidet omvisning på museet.

Egenandelen på turen er **kr. 450,-** som inkluderer buss tur/retur, omvisning på Migrasjonsmuseet og K. Flagstadmuseet og to-retters lunsj på Hamarstua på Domkirkeodden. Evt. drikke må hver enkelt betale selv.

Hjemreise ca. kl. 1700. Bindende påmelding til Nina G. Skurdal innen 23. mai til tlf 930 54 984 eller på mail ninaskurdal@gmail.com Turen betales kontant på bussen.

*Utvandrerkirka
på migrasjonsmuseet*

Seterprosjektet kommer som bok i 2017

Seterprosjektet ble omtalt i «Nytt om gammelt» nr. 3/15. Siden da har arbeidet kommet et langt skritt videre. Mye registreringsarbeid er gjort og ca. halvparten av artiklene og omtalene av i alt ca. 230 enkeltsetrer er ferdig. Arbeidet er kommet lengst på østsiden. Her er alle setrene beskrevet. Likeledes er Kjølområdene (Rukkjølen, Kinnkjølen og Bakseterkjølen) på det nærmeste ferdig. Mest arbeid gjenstår i Fåberg Vestfjell. Det ligger også ca. 20 setrer i andre kommuner (Øyer, Gausdal, N. Land og Ringeby) som tilhører gardar i Lillehammer. Disse setrene vil også bli presentert i boka. Det er tatt mange bilder av setrene, men her mangler ennå en

del. Forhåpentligvis blir mye gjort denne sommeren. Kartarbeidet er ennå ikke påbegynt.

I tillegg til enkeltbeskrivelsene, bildene og kartene vil boka ha en del bestående av temaartikler knyttet til setrene og seterdriften. Det foreligger ferdige artikler bl.a. om budeia, bygging av seterhus, veger og vegbygging, seterdriftas tilbakegang, produksjon på setra, rettssak på Baksetra i 1731 og seterarbeid i 1870-åra. Vi har plass til mere stoff av denne typen, og idéer og forslag mottas med takk, sier redaktøren, Ådne Norheim.

Redaktøren er nå i full sving med å intervju og samtale med folk som hus-

ker tilbake til den gang det var seterdrift på de fleste setrene.

Boka vil bli produsert i A4-format. Først var tanken å la den få samme format som årbøkene, men kravet til bildeangford og kartskisser har ført til at et noe større format blir valgt. Å benytte A4-formatet er dessuten den mest økonomiske måten å utnytte papiret på. Sidetallet er ikke bestemt, men tilbud på trykking innhentes med 208 sider som grunnlag. Så får stofftilgangen avgjøre om det blir endring i dette.

Historielaget vil, som nevnt i nr. 1/16, utgi Olav Bøhmers reisebrev i form av ei bok høsten 2016. Seterprosjektets bok vil bli utgitt høsten 2017.

*Simenrudsetra på Skjellbreia
Foto: Jarle Johansen.*

Etterlysning

Seterprosjektet fotograferer de bestående setrene med moderne utstyr (droner, digitalkameraer osv.). Til en rekke temaartikler trenger vi derimot gamle bilder, gjerne i svart/hvitt. Vi er ute etter bilder fra setermiljøer, transport til/fra setrene, arbeid og arbeidsredskaper osv.

Bilder med navngitte personer er spesielt interessante. De bildene vi får

låne vil bli digitalisert umiddelbart, og omgående levert tilbake til eieren.

Om noen har noe så ta kontakt med redaktøren, Ådne Norheim, tlf. 916 25 528 eller aadne.norheim@gmail.com

Fint og kreativt dørhengsel på en gammel seterlåve. Foto: Maria Seines.

Årbok nr. 35

Neste årbok fra historielaget er i rute. Redaksjonskomitéen har fått inn mye variert og interessant stoff, som i disse dager er på veg til forleggeren, Jon Thorsrud. Årbokredaksjonen har intervjuet Jossi Lind, som de fleste lillehamringer antagelig kjenner, og Per Richard Bærøe har skrevet to omfattende og interessante artikler om hva som er forfattet om byen Lillehammer, både i bøker og ulike dokumenter. Årboka har med Oddmund Ravnebergs barndomsminner fra oppveksten på Vingnes og Borghild Stålerøds erindringer fra et halvt århundre tidligere. Audun Gjermstad har skrevet historien om Det Hemmelige Teater, på oppdrag fra redaksjonskomiteen, og Lillehammer Amatørteater presenterer deler av sin historie, i anledning teaterets 70 år. Boka blir som vanlig klar til farsdagen i november. Historielaget regner med å presentere boka i begynnelsen av november. Tid og sted vil bli annonsert.

Olav Bøhmer: Lillehammer-reise 1910

Per R. Bærøe er i innspurten med boka som Fåberg og Lillehammer Historielag presenterer på et møte i biblioteket i høst. Tid og sted vil bli annonsert.

Årsmøtet trakk 51 medlemmer

Fåberg og Lillehammer historielag hadde årsmøte søndag 6. mars 2016 på Røde Kors-huset i Nordsetervegen med 51 frammøtte medlemmer.

Årsberetning og regnskap var trykt i Nytt om gammelt nr. 1/2016, og ble godkjent etter noen spørsmål.

Nye vedtekter ble enstemmig vedtatt. Noen detaljer er klarere presisert enn i de gamle, og noen detaljer endret. Heretter skal det velges møteleder på årsmøtet, og aktivitetsplan og budsjett skal stå på sakslista. Punkt 6 i vedtektenes gjelder «sammenslåing eller avvikling», altså hva som skal skje i en tenkt situasjon hvis historielaget ikke skal fortsette som nå. Svend Strand spurte: Hvis historielaget blir vedtatt avviklet og årsmøtet skal vedta disponering av lagets midler, kan midlene da styres i ugrei retning? Styret noterer innspillet og tar det til vurdering.

Per Richard Bærøe m. fl. har lagt mye arbeid i ei bok om Olav Bøhmers erindringer, som historielaget gir ut til høsten. I tillegg kommer ny årbok. Ellers blir aktivitetene i 2016 om lag som før. Bl. a. er det planlagt to medlemsturer i 2016.

Sekretær Inger Elisabeth Fryjordet og varamedlem Thorstein Hernes ønsket ikke gjenvalg, og i stedet ble Kari Brennum og Mikael Finsveen valgt inn i styret. Thorstein Hernes erstatter Truls Strand i valgkomiteen. Ellers var det gjenvalg.

Fullstendig protokoll fra årsmøtet og de nye vedtektenes er på historielagets nettsider www.faberghistorielag.no.

Styret i historielaget etter årsmøtet

Grethe Borgen, leder. Hun har vært leder av historielaget siden 2014, og jobber til daglig ved Lillehammer bibliotek. Sitter også i kommunens navnekomite.

Nina Grøset Skurdal, nestleder og lagets tur-ansvarlige. Hun planlegger og gjennomfører lagets ulike medlemsturer.

Kari Brennum, sekretær. Hun har i vært sentral i historielagets arbeid gjennom mange år. Nå er hun sterkt involvert i seterprosjektet.

Jostein Valved, kasserer er opprinnelig fra Romsdal. Jostein sørger for at det er orden på økonomien på en ryddig og effektiv måte.

Ådne Norheim, styremedlem og engasjert til å fullføre boka om de gamle setrene i Fåberg. Ei bok som er planlagt utgitt i 2017.

Randi Høstmælingen, varamedlem. Stepper inn der det trengs og er alltid lett å be.

Mikael Finsveen, varamedlem. Ny i styret – friluftsmann fra Øvre Åls-bygda.

Røde Kors og behandlings- institusjoner

Etter årsmøtet holdt Per Richard Bærøe foredrag om Røde Kors og behandlingsinstitusjoner i byen. De eldste husket deler av det han fortalte om, og noen kommentarer kom. – Grethe Borgen takket for et godt og trivelig årsmøte. Til slutt var det sosial prat med kringel og kaffe.

Arven fra Lillehammer-OL

Lillehammer kommune har nettopp gitt ut praktboka «Arven fra Lillehammer-OL». Den er på 221 sider, og er rikt illustrert med praktfulle bilder tatt av Kjetil Rolseth.

Teksten i boka er ved Kjell Haugerud. Boka gir en fin oppsummering av begivenhetene som har prega byen og betydd så mye for området vårt. En lokalhistorisk perle og ypperlig som gavebok.

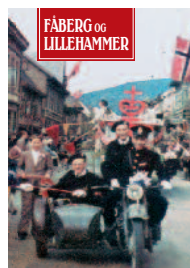
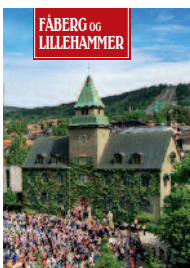
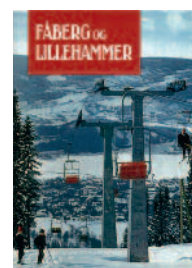
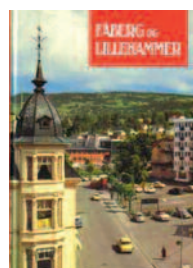
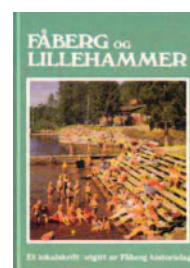
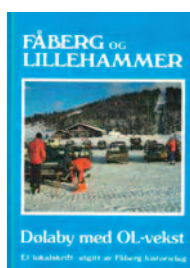
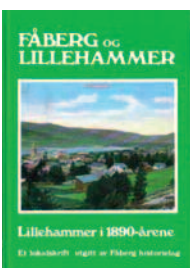
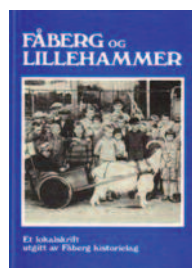
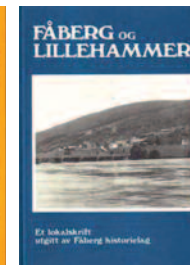
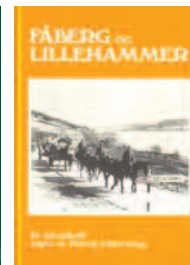
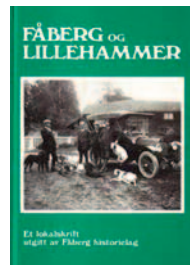
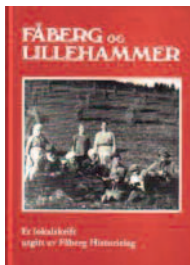
«Arven fra Lillehammer-OL» får du kjøpt i alle bokhandlere i byen.

Nytt om gammelt

utgis av Fåberg og Lillehammer Historielag,
 Postboks 331, 2602 Lillehammer.
 Bankgiro: 2000.24.19115
 post@faberghistorielag.no
 www.faberghistorielag.no
 Jon Thorsrud har tatt seg av produksjonen.

Kjøp årbøkene til medlemspris!

Vi har nettbokhandel på vår hjemmeside:
www.faberghistorielag.no eller man tar
 kontakt med styreleder Grethe Borgen, tlf.
 995 35 880. Da får du historielagets bøker til
 medlemspris. Alle bokhandlerne har også
 bøkene, men da til full pris.

Årbok nr. 35

Historielaget presenterer
 den nye boka i begyn-
 nelsen av november. Tid og
 sted vil bli annonsert.